

TURU-
UURINGUTE
AS

Institutsioonide usaldusväärsus

IV kvartal 2022

Sotsiaalkindlustusamet

Metoodika

- **Tulemuste omandiõigus:** kuulub Turu-uuringute AS-ile
- **Üldkogum:** 15+ aastane Eesti elanikkond (Eesti Statistikaameti 01.01.2021 seisuga 1 111 597 inimest)
- **Küsitlusmeetod:** telefoni-intervjuud ja Turu-uuringute AS veebipaneel 50%:50% (Omnibuss)
- **Valimi koostamine:** mudel on koostatud Eesti Statistikaameti rahvastikustatistika andmebaasi alusel soo, rahvuse ja vanuse, piirkonna ja asulatüübi järgi
- **Kaalumine:** tulemused kaalutakse üldkogumile vastavaks eelnimetatud lõigetes
- **Valimiviga:** 1000 vastaja puhul $\pm 3,1\%$, väiksemate gruppide vaatlemisel võib viga olla suurem
- **Küsitlusperiood:** 27.10–6.11.2022
- **Planeeritud ja tegelik valim:** 1000 ja 1003
- **Esitatav küsimus ja vastusevariandid:** “Mil määral Te usaldate järgmisi institutsioone?” täielikult usaldate / pigem usaldate / pigem ei usalda / üldse ei usalda / ei oska öelda

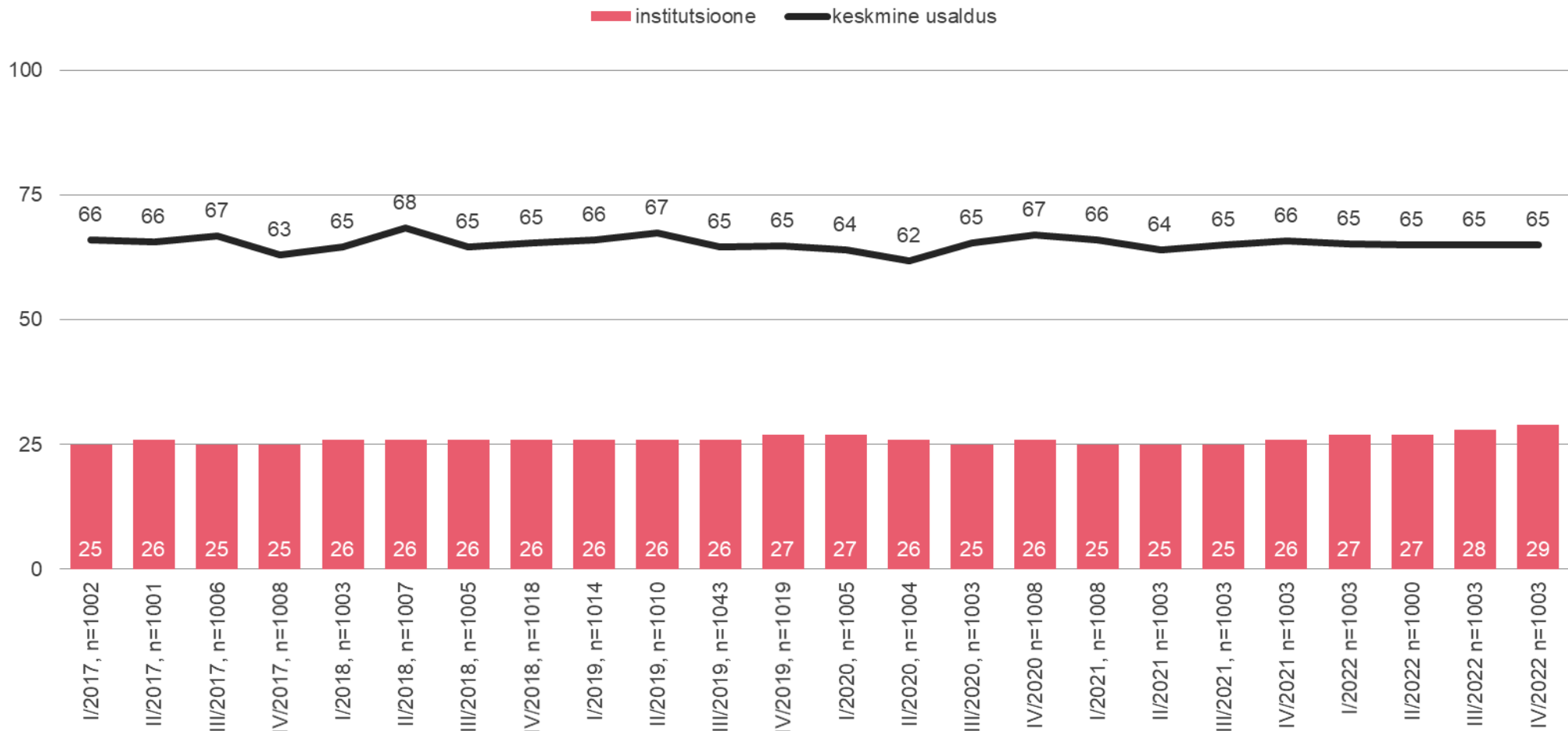
Institutsioonide usaldusväärsus

Kokkuvõte

- **Institutsioonide keskmine usaldus kokku** oli **65%** - sama tulemus, mis käesoleva aasta kõigis kvartalites. Võrreldes perioodiga aasta varem (2021.a. IV kvartalis) on keskmine usaldus langenud 0,8% võrra.
- Juba ligi paarkümmend aastat usaldavad eestimaalased vaatlusalustest institutsioonidest (seekord 29) jätkuvalt kõige enam Päästeametit ja Häirekeskust (nüüd mõlemat 93% vastanuist) ning Politsei- ja Piirivalveametit (84%). Neljandat positsiooni pingereas säilitab sama kindlalt Maksu- ja Tolliamet (81%).
- Madala usaldusväärseuse poolest paistavad endiselt silma erakonnad (kokkuvõtlikult), keda usaldab vaid 28% küsitletutest. Alla poole vastajaskonnast moodustavad ka kirikut (46%), Riigikogu (47%) ja peaministrit (48%) usaldavad elanikud.
- **Usaldussaldo** – usaldajate (täielikult + pigem) osakaalust lahutatud mitteusaldajate (üldse + pigem mitte) osakaalu põhjal koostatud institutsioonide pingeriida erineb veidi ainult usaldusnäitajate põhjal koostatud pingereast.
- Mitteusaldajate osakaaluga arvestamine parandab pingereas taas enim Vanglateenistuse ja Maa-ameti positsiooni (saldotabelis vastavalt 8 ja 5 kohta kõrgemal kohal kui usaldustabelis), mitme koha võrra jälle ka Patendiameti ja kiriku oma. Seda tingib eriti asjaolu, et keskmisest rohkem vastajaid ei oska nende institutsioonide kohta arvamust avaldada. Saldo muudab mitme koha võrra madalamaks seegi kord eeskätt NATO, presidendi ja Rahvusringhäälingu asendit, kelle kohta omakorda avaldatakse arvamusi keskmisest elavamalt ja need erinevad järsemalt.
- **Võrreldes eelmise kvartaliga** on keskmine usaldus kasvanud enamuse (19) nimekirja lülitatud institutsiooni, sh statistiliselt olulisel määral (üle 3,1%) 5 institutsiooni vastu, need on: Euroopa Parlament, Eesti eraringhääling, NATO, Kaitseliit, erakonnad (üldiselt). Usaldus on sel perioodil langenud enim kohtul (-3,5%).
- **Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga** on keskmine usaldus vaadeldavate institutsioonide vastu langenud statistiliselt olulisel määral 5 institutsioonil: kõige enam kohtuinstitsioonil (-4,6%), aga ka Maa-ametil, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalveametil, Eesti Pangal, Maksu- ja Tolliametil. Oluliselt on aastataguse ajaga võrreldes kasvanud usaldus 5 institutsiooni vastu – kõige enam NATO-l (8,3%), aga ka peaministril, üldistavalt erakondadel, Riigikogul ja Euroopa Liidul.

Institutsioonide usaldusväärsus

Keskmine usaldus kokku (täielikult + pigem usaldab)

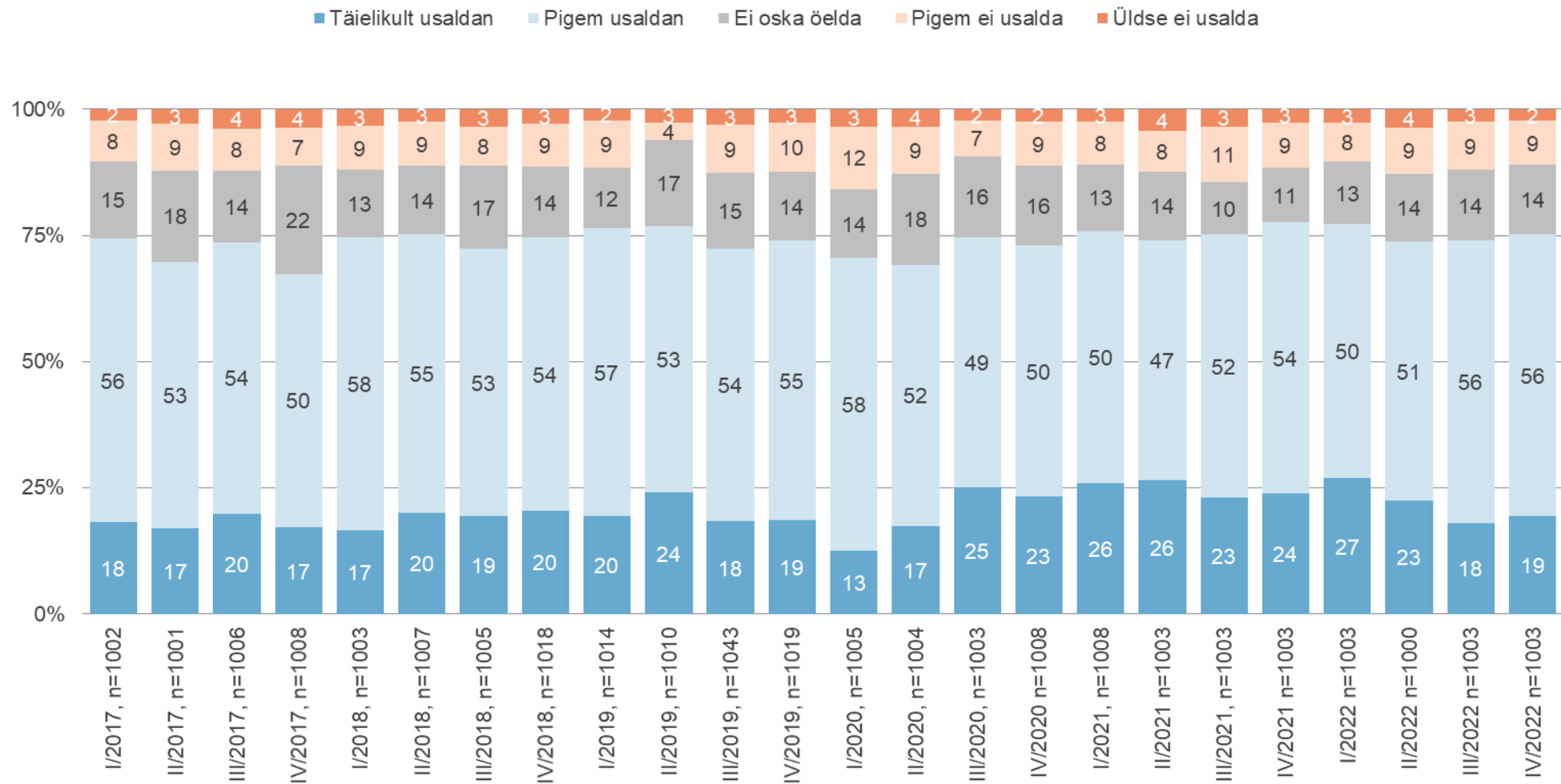
Sotsiaalkindlustusameti usaldusväärsus

Kokkuvõte

- **Sotsiaalkindlustusameti** usaldusnäitajad on järgmised:
 - usaldusväärseks pidajaid **75%**, sh väga usaldusväärseks pidajaid 19%;
 - usaldusväärseks pidajate osakaal on võrreldes eelmise kvartaliga kasvanud **1,1%** (statistiliselt ebaoluline muutus);
 - usaldusväärseks pidajate osakaal võrreldes eelmise aasta sama perioodiga on langenud **-2,4%** (statistiliselt ebaoluline muutus);
 - usaldusväärseuse põhjal 29 institutsiooni seas **7. kohal** – 1 koha võrra madalamal kui eelmises kvartalis ning 2 koha võrra madalamal kui eelmise aasta samal perioodil;
 - ebausaldusväärseks pidajaid **11%**, sh üldse ei usalda 2%;
 - usaldussaldo (usaldajate ja mitteusaldajate vahe) **64%**;
 - usaldussaldo põhjal 29 institutsiooni seas samuti **7. kohal** – taas 1 koha võrra madalamal kui eelmises ja ka 2021.a. IV kvartalis.
- **Sotsiaalkindlustusameti** usaldajaid on keskmisest enam:
 - üle 65-aastaste,
 - kõrgharidusega,
 - eestlaste,
 - reatöötajate ja pensionäride,
 - suuremate linnade elanike,
 - Lõuna- ja Lääne-Eesti,
 - üle keskmise sissetulekuga (651-1000 eur *per* pereliige) vastajate seas
- **Sotsiaalkindlustusameti** mitteusaldajaid on keskmisest enam keskealiste, eriti 25–34- ja 45–54-aastaste, mitte-eestlaste, mittetöötavate ja oskustöölise, madalama haridustasemega, väikelinnade, madala (kuni 500 eurot pereliikme kohta kuus) ja ka kõrgeima (1000+ eurot pereliikme kohta) sissetulekuga vastajate seas. Hinnata ei osanud sagedamini alg- või põhiharidusega vastajad, õppurid.

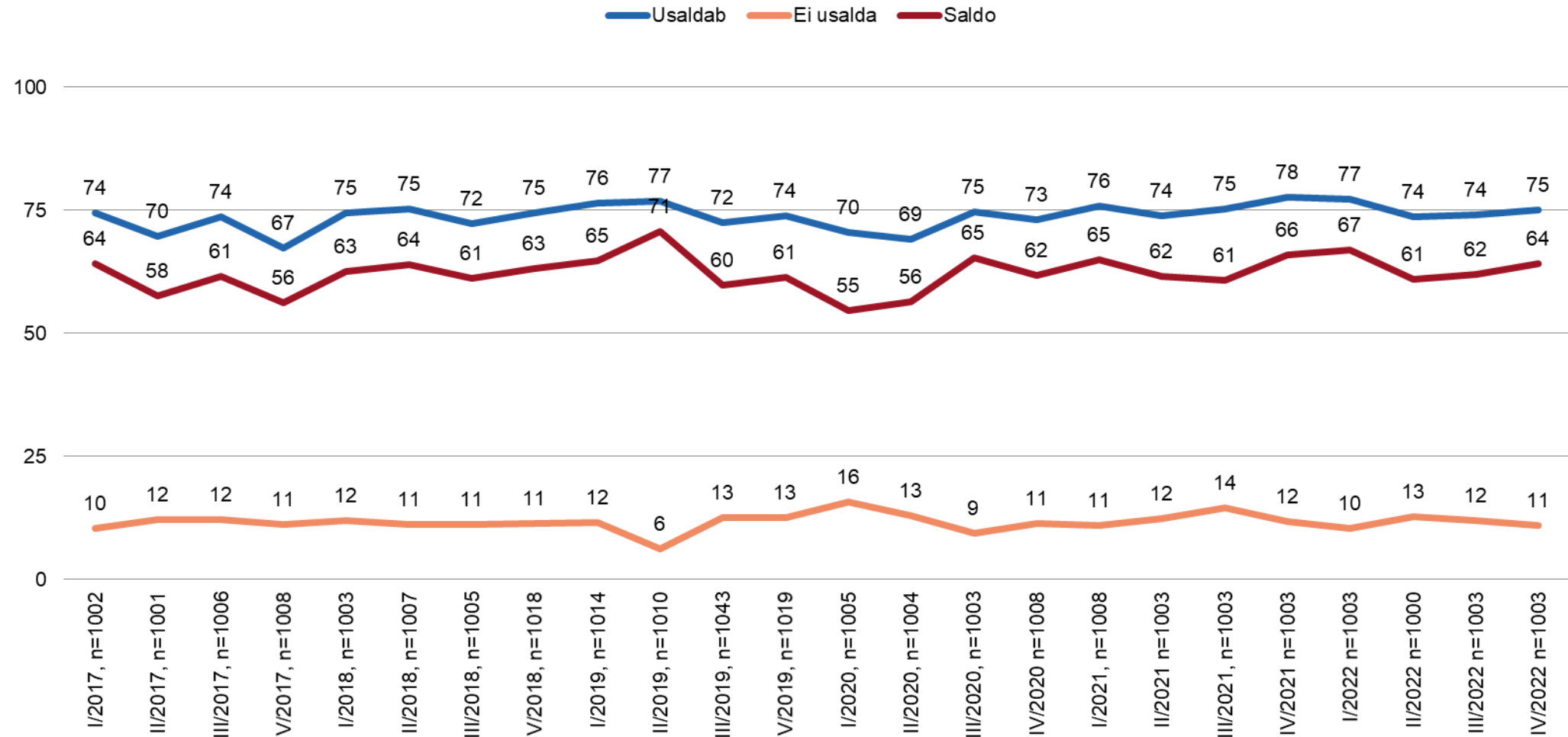
Sotsiaalkindlustusameti usaldusväärsus

Muutus ajas, %

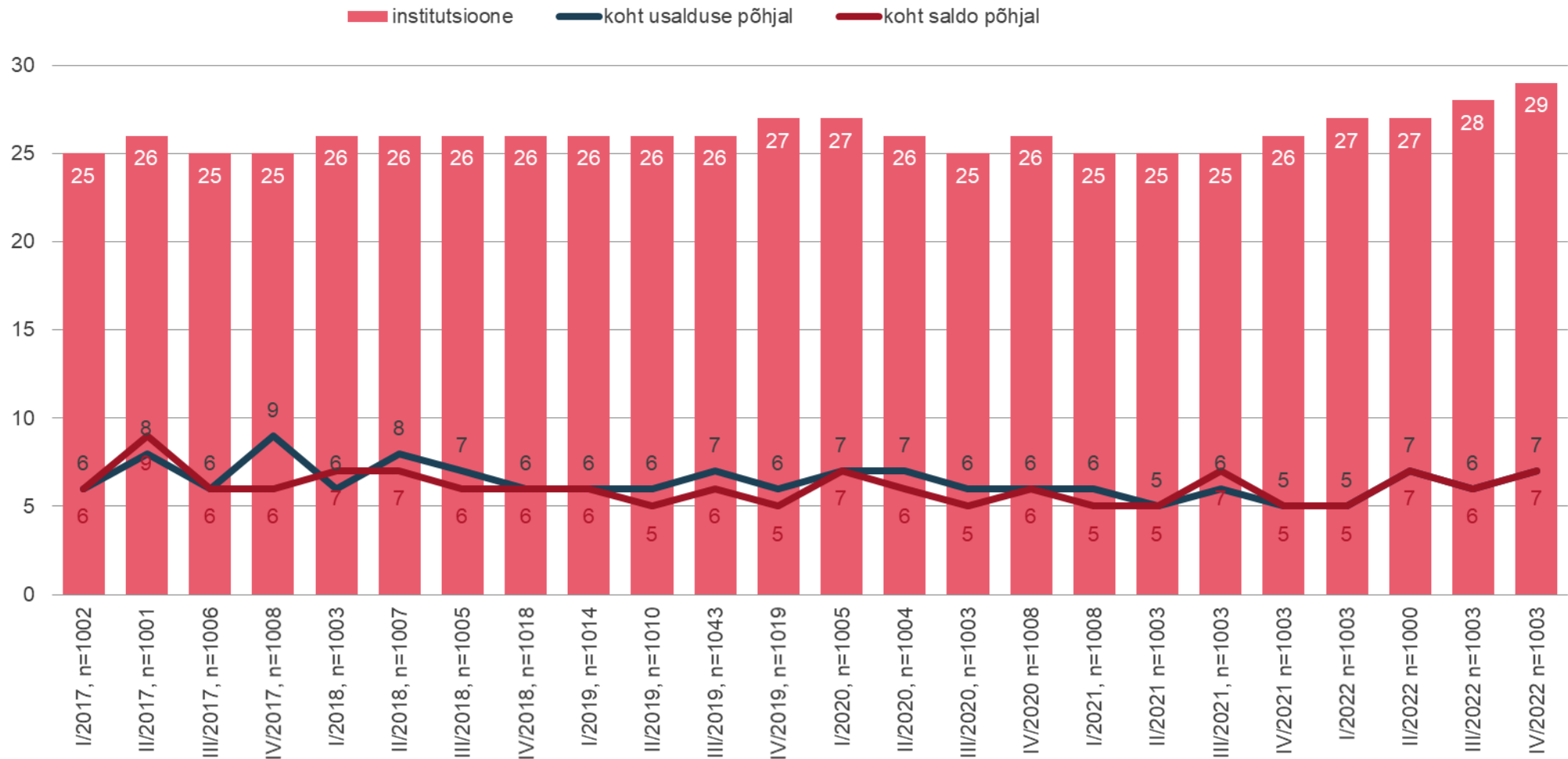
Sotsiaalkindlustusameti usaldusväärsus

Muutus ajas, %

Sotsiaalkindlustusameti usaldusväärsus

Koha muutus ajas, %

Sotsiaalkindlustusameti usaldusväärsus

Erinevate taustaandmete lõikes, %

